

UYDULAR GÜNLÜK YAŞAMIMIZI GÖZETLİYORLAR

Hepimiz gözetleniyoruz. Her an gizlice dünyada çeşitli yerlerin fotoğrafları çekiliyor ve en azından iki haftada bir Amerikan uydusu ve aynı miktara yakın uyduda Aral gölü yakınlarındaki Sovyet rampalarından uzaya atılıyorlar. 1969 yılı başlarında Amerikada Moskovalı bir yayanın kuşbakışı çekilmiş bir resmi yayınlanmıştı. Berlindeki Wilhelm-Förster-Uzay gözlem Evi Radyoastronomi ve Uydu gözetleme bölümü Şefinin açıklamasına bakılırsa «Gerekli film ve fotoğraf araçları sayesinde 200 km. yüksekten sadece Arabaların değil, araba markalarını tanınacağı fotoğraflar» çekilebilir. Harro Zimmer aynı zamanda sigarasının ateşi bile belli olan bir Rus nöbetçisinin bir uydudan çekilmiş fotoğrafı hakkında bilgi verebiliyordu.

İki büyükler, Amerika ve Sovyet Rusya bu konuda bugüne dek bu kadar iddialaşmamışlardı. Amerika 40 Milyar TL karşılığında 136.114 kişiyi Sovyet belgelerini gözetlemeye görevlendirmişti. Sovyetler ise aynı işi 150.000 kişi ve 67 Milyar TL. ile yaparlar.

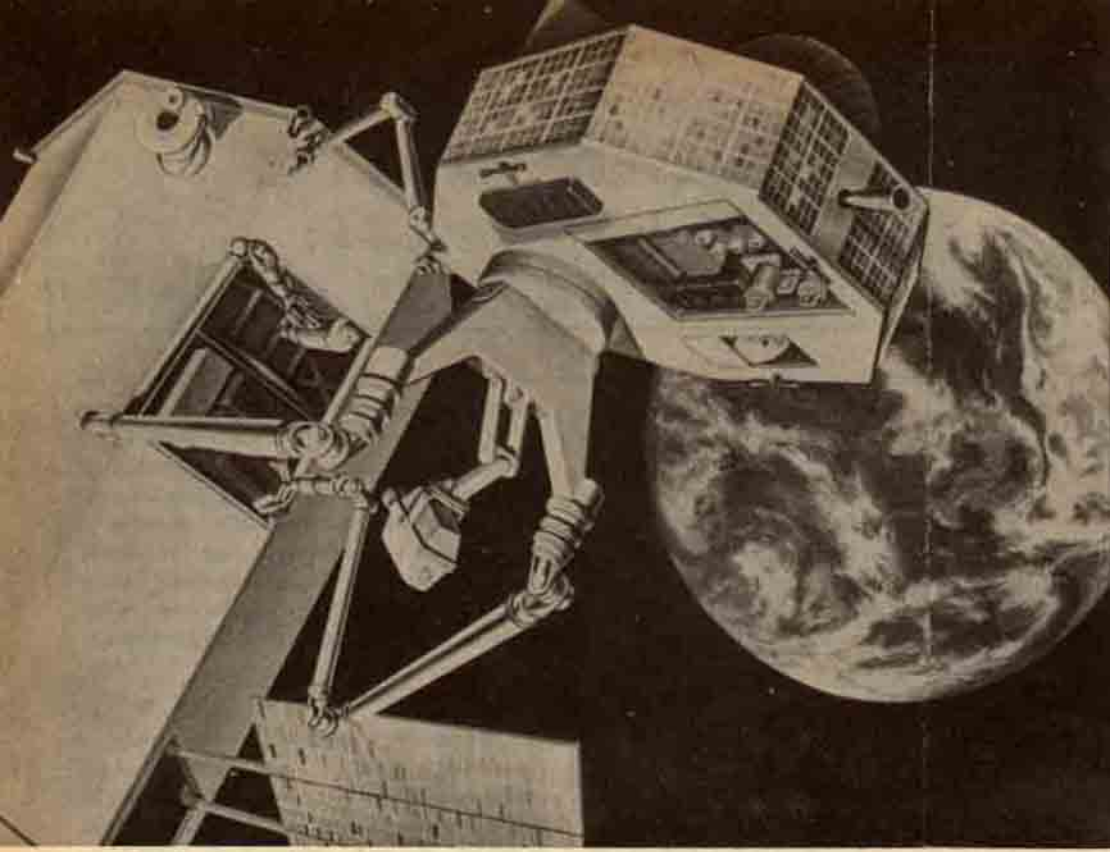
Herşeye rağmen en modern «Mata Hari»ler uzaydadırlar. Her ay bir çok kez Amerikan uyduları Los Angeles'ten 200 km. uzaklıktaki Vandenberg hava kuvvetleri üssünden uzaydaki yörüngelerine atılmaktadırlar. Kutuplardan geçen yörünge benzerlerinin en iyisi olarak seçilmiştir. Zira dünya uyduya nazaran doğuya doğru dönmekte olduğundan etki yarı çapı üzerindeki her nokta elektronik gözlerin önünden günde en az bir kere geçmektedir. Vandenberg üssünden her iki haftada bir bir keşif uydusu fırlatılmaktadır. Ayrıca Cape Kennedy üssünden bugüne dek 263 nükleer casus uydusu yörüngelerine atılmıştır. 1958 yılında atılan 458 Amerikan uydusunun üçte ikisi yakın kısmının sadece askeri görevleri mevcuttu. 1967 yılında Cenevre'deki Enternasyonal Haberleşme Birliğinin bildirisine göre uzayda 155 adet ismi ve vazifesi açıklanmamış olan uydular bulunmaktaydı. 1966 yılında Amerika Birleşik Devletleri açıklamalara göre 44 uzay bekçisi at-

ılmıştı. Ancak Atmosferin tabakaları içinde sürtünmeden dolayı bu uydular en fazla bir hafta sonra kor haline gelip eriyorlardı. Bugün uydular daha yüksekten uçmaktadırlar. Böylelikle ömürleri 17 güne kadar çıkmıştır. Bu sebepten Amerika 1968 yılında sadece 26 uydusu fırlatmıştır. Sovyetler de bu sessiz harpte Amerikalılardan geri kalmıyorlar. Aral gölü kenarındaki Tyuratan üssünden yılda en az uçuş ömürleri 100 saat olan ve Amerika üzerinden en az 40 defa geçen 40 uydusu atmaktalar.

FOTOĞRAF KALİTESİ

12 kilometre yüksekte uçan bir uçaktan bir villanın çekilen fotoğrafı uzmanlar şu hususlarda bilgi verebilmekteydi: Evin önündeki çimenlik bir çayır-biçme makinası ile uzunluğuna biçilmişti, evde telefon bağlantısı mevcuttu, ev sahibinin bir arabası vardı, garajın yolu çakıl taşları ile kaplanmıştı, gerill bir ipte çamaşırlar asılıydı, ve ev sahibinin bir televizyonu vardı. Bu ve benzeri bir kaç inceleme sonucu ev sahibinin geliri hakkında kolayca bir fikir edinilebilmekteydi. Bir Amerikan uzmanı ise uzaydan dünyadaki bir gazetenin okunabileceğini söylüyordu. Amerikan uyduları ilk Çin Atom Bombası denemesinden önce bir çöl olan ve kimsenin yaşamadığı Singkiang'da yeni yol inşaat kolonları, ikmal ve yerleşme merkezlerinin yerlerini tespit etmişlerdi. Potemkin'in köylerine benzeyen bu yerlerden beşi hemen bulunmuştur ki bunların tek amacı: Amerikan uydularını çeşitli şekillerde şaşırtmaktır. Bugün önceleri «Vela» ismi verilen Tip 823 Amerikan uyduları sadece Sovyet Rusyayı değil, Kızıl Çin'i ve Atom bombası denemelerine başlamış olan Fransa'yı da kontrol etmektedirler.

Bütünüyle 660 kg. olan «Vela» tipi uyduların uçuş yükseklikleri Atom bombası denemelerini inceledikleri için 96.500 km. olarak saptanmıştı. Bunun nedeni Hiroşima'ya atılan Atom bombası ışınlarının dünyadan 240 Milyon kilometre uzakta dahi hissedilebilmesi idi. İlk prototip «Vela» 1963 yılında taşıyıcı görevi olan bir Atlas Agena roke-

ti ile daire şeklindeki bir yörüngeye oturtulmuştu. Bu arada İngiliz uzmanları Amerikalıların dünya yer altı servetlerini tanımak bakımından haksız bir önceliğe sahip olduklarını ileri sürüyorlar. Büyük Amerikan Şirketleri muazzam arazileri herhangi bir jeolojik etüd yaptırmadan, uzaydan çekilen fotoğraflarla petrol ve kıymetli madenlerin yerlerini tespit ettirerek satın alabilecekler. «Econ Recon» (Economic reconnaissance - Ekonomik keşif, açınama) metodu bu bakımdan gerçekten büyük bir şansa sahip. Örneğin, Kızılötesi ışınları yardımıyla yalnız buğday ile pirinç tarlaları birbirinden ayrılmıyor aynı zamanda tarlalardaki hastalıklı pirinçleri ayırtmak olanağı bile doğuyor.

Bu tip 949 seri numaralı modern uydular kızılötesi fotoğrafların yanında aynı zamanda Radar, UV ve Röntgen haber vericileri ile başka bilgileri de dünyaya yolluyorlar. Çeşitli filimler ve veriler bu uydular tarafından belirli zamanlarda kapsüller içinde yere atılmakta ve bu özel kapsüller av uçakları tarafından yakalanmaktadır. Pek yakında ise bir gelişme daha kaydedilerek bu veriler devamlı surette, aracı uydular yardımıyla dünyadaki istasyonlara kadar yayınlanabileceklerdir.

HARİTA RADARI

770 numaralı 949 Model gizli tip bir uydunun ise özel bir donatımı vardır. Bu uydunun dünyaya yönelmiş bir radarı Sovyet ve Çin bölgelerinden kartografik ölçümler alıyor. Bir Agena taşıyıcı roketinin en üst kısmındaki bu radarın ışınları en kalın bulut tabakalarından dahi rahatça geçebilmektedir. Yerden verilen bir sinyal ile bu uyduda 3-4 hafta kaldıktan sonra Filim ve Ses kapsülünü Pasifik Okyanusunun üzerinde dünyaya atmaktadır. Bundan sonra Hawaii'nin 2000 km. batısında yakalama işlemi başlamaktadır. Sıcağa dayanıklı olan bu kapsül küçük roketlere istenilen yere sevk edilmekte ve daha çok yüksekte iken yer radarları tarafından tespit edilmektedir. Bunun üzerine Hawaii'deki Hickaw üssünden uzun menzilli C - 130 tipi nakliye uçaklarından bir filo havalandırarak istenilen bölge üzerinde uçmaktadırlar. Kapsül 15.000 metre yüksekte iken portakal renkli çok büyük bir paraşüt açılmaktadır. Bunun üzerine pilot o tarafa doğru yönelip pikeye geçmekte ve tam o esnada gövdeden bir göz açılarak özel bir ağ meydana çıkmaktadır. Ağ tam kapsülün altına gelince uçak ani olarak yükselmekte böylece kap-

Robot uydular artık dünyanın her yerini gözetiliyorlar. Elde ettikleri veriler bir televizyon kamerası aracılığı ile otomatik parmakları film veya bant kapsüllerine veya önemli kablolarla uzatıyorlar. Böylece bu cinsten robot uydular ileride kendi aralarında savaş bile yapabileceklerdir.

sül ağına içine takılıp kalmaktadır. Tahminlere göre Amerikan Hava Kuvvetleri bu «hava akrobasisine» Amerikan Hükümetinin «Nasa» için ayırdığı bütçeden fazla para harcamaktadır.

Bu cins uzay fotoğrafları ve bilgileri sadece gizli değil, «süper gizlidirler.» Bu süper gizli fotoğrafların çekildiği son derece güçlü 70 mm'lik fotoğraf mekanizmasının objektifinin 508 cm. Odak uzaklığı vardır. Northrop Corp. tarafından yapılan bu kameralarla, 320 kilometre yüksekten gayet net olarak 3,6 metre büyüklükteki cisimlerin resimlerini çekmek mümkün olmaktadır.

UZAYDA TAHTAKURULARI

Fotoğraf çeken uydular bu büyük teknik üstünlüklerine rağmen Amerika'nın elindeki «Ferret» modeli kadar başarılı değildir. İddia edildiğine göre «Ferret» tipi uydular 160 kilometre yüksekten normal telefon konuşmalarını dinlemekte ve banda alınan sinyalleri Hawaii, Kaliforniya ve New Hampshire'deki alıcı istasyonlara, bildirebiliyorlar. 90 cm. büyüklüğünde, ağırlığı 56,75 kg. olan ve 145 ile 400 km. yükseklikte dairesel bir yörüngede bulunan «Ferret» küreleri düşman yayınların paraziti olarak tanınmıştır. Bu teknolojinin ne kadar ileri olduğunu Nixon'un sözlerinden bir şü olayı örnek vererek belirtiyor.: Kuzey Kore Hava Kuvvetleri bundan bir süre önce bir Amerikan uçağının kendi semalarına girdiğini iddia ederek düşürmüştü. Nixon bunun aksini iddia etti. «Ferret» tipi uydulardan birisi değil Amerikan ne de Kuzey Kore radarlarının kendi semalarında o esnada yabancı uçak tesbit etmediklerini, çünkü bütün radarların aynı şeyi gösterdiklerini söyledi. Böylece elektronik Amerika karşı taraf radar ekranlarında nelerin görüldüğünün görebiliyordu. Artık «Gökteki gözlemci yerdeki gözlemciye gözlemiş» oluyordu.

Sovyet uydularının da Amerikan uydularından geri kalır tarafı olmadığı bilinmektedir. 770 ve 920 tipi bu uydular gayet hassas film ve fotoğraf malzemesi ile donatılmışlardır. Bir Amerikan dergisi olan «Newsweek»ün tahminlerine göre ömrü 8-14 gün arasında değişen bu uydulardan 1957 dan 1969'a kadar en az 162 tane atıldığı tahmin edilmektedir. Fakat bütün bu uyduların en zayıf tarafı kayıt edilen bilgilerle çekilen fotoğrafların dünyaya iletimidir. Bu bilgilerin telsiz veya

diğer bir kanalla dünyaya iletilmesi düşmanlar tarafından dinlenme ihtimali olduğu için imkânsızdır. Dolayısıyla tek yol Pasifikte ve Sibiry Tundraları üzerindeki «yakalama tekniği»dir.

YOKETME

Meraklı Amerikan casusları ve Rus meslektaşları rakiplerinin kendileri hakkında elde ettikleri bilgileri öğrenemeyince karşı tarafın uydularını imha için çeşitli çarelere başvurular. Başarının ilk safhasını Ruslar 30 Ekim 1967 de (aynı başarıyı 3 Mart 1969 da elde eden) Amerikalılardan tam 1,5 sene önce Kosmos 186 ve 188'in uzayda kenetlenmesi ile elde ettiler. İlk imha denemesi ise 19 Ekim 1968 de uzaya Kosmos 248 ve ertesi gün Kosmos 249 un atılması ile başlamış oldu. Bir yaklaşma manevrasından sonra Kosmos 248 uzayda patlatıldı. Aynı denemenin benzeri aynı senenin 1 Kasımında Kosmos 252'nin de uzayda yok edilmesi ile gerçekleşti. Amerikan araştırma uydularının tesbit ettiklerine göre 200 den fazla Kosmos kapsülü üstün güçlü kameralara sahiptirler. Bu uydular saatte 30.000 kilometreye yakın hızla dünyanın etrafında dönerler. Yörüngelerinin dünyaya en uzak noktası 550 kilometre, en yakın noktası ki bu nokta tam Amerika Birleşik Devletlerin üzerindedir, 220 kilometredir. Ekvatora nazaran yörüngelerinin açıları 50, 65 veya 72 derecedir. Bu açılar altında Amerika Birleşik Devletlerinin BMEWS - Erken uyarı sistemi radar zincirinin Alaskada'ki tesislerini bile kontrol etmek mümkündür.

Demek ki iki büyük devlet birbirlerini dünyanın bildiğinden ve kendi istediklerinden iyi tanımaktadırlar. Amerikan Millî Uzay Konseyinden Dr. Sheldon'un iddiasına göre Kruşev Beyaz Saraya defalarca Amerikan Üstlerinin fotoğraflarını sunmuştu.

Diğer taraftan NASA 1968 sonlarında yapılan APOLLO 7 uçuşundan sonra açıklanan «Uçuş Raporunda» Çin Halk Cumhuriyetinden söz etmekten çekinilmmiştir. Oysa Apollo yörüngesinin en kuzey noktası Lontschau'daki Peking Atom Araştırma Merkezinin üzerinden geçmekteydi. Son gelişmelerden sonra «Askerlerin Gömlek Ceplerindeki kalemleri tesbit eden» Stereo-Fotoğraflar bile çekilebilmektedir.

Bu gidikle durum galiba Sciencefiction'lara veya Orwell'in «1984» isimli romanına döneceğe benziyor : «Agabey seni gözetliyor!»

*Hobby'den
Çeviren: Ali AKNİCI*